

SEJAUH MANA PENGLIBATAN PIHK INDUSTRI DAPAT MENINGKATKAN KEBOLEHPASARAN GRADUAN DAN CADANGAN BAGAIMANA KERJASAMA INI DAPAT DIPERTINGKATKAN KE ARAH MENCAPAI HASRAT TERSEBUT

Oleh:

Mohd As'ri bin Chik

Jabatan Kejuruteraan Mekanikal, Politeknik Merlimau, Melaka

PENDAHULUAN

Isu kebolehpasaran graduan mula dibangkitkan ekoran dari peningkatan kadar pengangguran di kalangan siswazah tempatan kebelakangan ini. Masalah peningkatan kadar pengangguran di kalangan siswazah di Malaysia tahun demi tahun telah menjadi beban kepada kerajaan dan masyarakat. Mengikut maklumat dan data dari Jabatan Statistik Negara didapati jumlah siswazah yang menganggur di Malaysia sehingga tahun 2008 adalah dalam sekitar 80,000 orang yang mana mewakili 13 peratus daripada keseluruhan rakyat Malaysia yang menganggur iaitu mengalami peningkatan berbanding pada tahun 2006 sehingga 2007 di mana jumlah siswazah menganggur adalah sekitar 60,000 orang.

Mengikut Sistem Kajian Pengesahanan Graduan yang dicatatkan pada 2008, daripada 88,220 keseluruhan graduan institusi pengajian tinggi awam (IPTA) tamat pengajian, seramai 44,525 atau 50.5 peratus mendapat pekerjaan selepas enam bulan tamat pengajian, seramai 19,198 atau 21.7 peratus tidak dapat pekerjaan dan selebihnya pula sedang melanjutkan pelajaran atau mengikuti latihan kemahiran. Bagi graduan institusi pengajian tinggi swasta (IPTS) pula, kajian mendapati seramai 13,053 atau 62.8 peratus mendapat pekerjaan selepas tamat pengajian manakala 4,910 orang atau 19.7 peratus tidak mendapat pekerjaan. Walaubagaimanapun, jumlah bagi IPTS itu tidak menggambarkan data keseluruhan graduan yang mendapat pekerjaan atau menganggur kerana tidak semua IPTS di seluruh negara mendaftar dalam Sistem Kajian Pengesahanan Graduan ini.

Sistem kajian pengesahanan susulan dilakukan selepas dua tahun untuk mengesan berapa ramai lagi graduan yang mendapat pekerjaan dan yang masih menganggur. Jika dibuat perbandingan, mengikut Sistem Kajian Pengesahanan yang dijalankan, pada tahun 2006, indeks pengangguran graduan ialah pada tahap 30.7 peratus, manakala pada tahun 2007 pula 26.5 peratus dan menurun kepada 24.1 peratus tahun lalu.

Menurut Menteri Pengajian Tinggi, YB Datuk Seri Mohamed Khaled Nordin, isu graduan dan pengangguran sentiasa menjadi fokus utama kerajaan yang komited untuk mengatasinya. Dalam usaha memastikan semua graduan mendapat kerja sama ada makan gaji atau menjadi usahawan, pelbagai faktor diperlukan dan perlu disediakan oleh graduan terbabit. Menurutnya, Kementerian Pengajian Tinggi melihat perkara ini sebagai aspek yang perlu diberi perhatian dan pihak kementerian mengambil berat soal kebolehpasaran graduan dan kebolehdapatan kerja untuk graduan.¹¹ Pembangunan dunia globalisasi menuntut supaya institusi pengajian tinggi tempatan mengeluarkan pelajar yang benar-benar berkualiti mempunyai kemahiran, kepakaran dan menguasai ilmu kerana ia adalah kunci kepada persaingan untuk mendapatkan pekerjaan pada zaman yang semakin mencabar ini.

Berdasarkan kajian yang dilakukan oleh sekumpulan penyelidik pada tahun 2004 mendapati bahawa terdapat kelebihan dan kekurangan graduan lulusan tempatan jika dibandingkan dengan luar negara. Dari segi kelebihan, graduan tempatan lebih memahami persekitaran dan budaya kerja tempatan berbanding dengan graduan luar negara. Walaupun bagaimanapun, graduan tempatan ini tidak mempermerkan tiga ciri graduan luar negara yang dikehendaki oleh majikan tempatan iaitu keterampilan, kemahiran berkomunikasi, dan kemahiran berbahasa Inggeris iaitu dengan kata lain, graduan tempatan tidak memiliki kecekapan/kompeten teras (*core competencies*) seperti yang diperlukan oleh pasaran kerja iaitu pihak industri dalam negara.

ISU KEBOLEHPASARAN GRADUAN

YB Dato' Seri Mohamed Khaled Bin Nordin, Menteri Pengajian Tinggi Malaysia di dalam ucapan pada seminar '*Enhancing Graduate Employability: Issues, Concerns And The Way Forward*' pada 21 Julai 2009 di Marriot Hotel Putrajaya menyatakan '*The issue of graduate employability has always been associated with graduate marketability and competency. Among the ongoing debate on graduate employability is the lack of certain decisive factors that fail to meet the demand of employers. The follow-up survey entails that the local graduates are lacking focus on mainly in three key competencies: self-image or grooming, effective communication skills and English proficiency.*'

Faktor lain yang turut menyumbang ke arah pengangguran termasuklah faktor ekonomi, kebanjiran graduan di dalam pasaran kerja dan kelemahan penyesuaian graduan kepada keperluan pasaran kerja semasa. Senario ini telah menghadkan peluang graduan untuk menembusi pasaran kerja, dalam keadaan negara yang memerlukan guna tenaga konstan yang kompeten, '*industrious*', berkualiti tinggi dan boleh memenuhi keperluan industri.

Spekulasi mengenai sebab-sebab berlakunya pengangguran di kalangan siswazah telah banyak dibuat menerusi pelbagai kajian (misalnya yang diusahakan oleh IPPTN 2004 Monograf 3; IPPTN 2004 Monograf 2; MTEN – Study on The Unemployment Situation in Malaysia 2003; Institute of Economic Growth UND 2000; 1998 Annual Survey of Journalism & Mass Communication Graduates University of Georgia). Antara dapatan dari kajian –kajian ini ialah pengangguran siswazah dikaitkan dengan:

- Pertalian antara kadar pertumbuhan ekonomi dengan penawaran siswazah;
- Model pertumbuhan ekonomi yang berintensifkan modal;
- Pertambahan mendadak jumlah tenaga kerja siswazah;
- Kurangnya jalinan antara institusi pendidikan dengan industri;
- Kurangnya latihan untuk persediaan pekerjaan;
- Peningkatan mendadak jumlah penduduk dan penurunan kadar kematian;
- Pengembangan pendidikan;
- Kemelesetan ekonomi;
- Kualiti pendidikan dan kebolehgunaan tenaga siswazah;

- Ketramplian dan kemahiran siswazah dalam aspek-aspek tertentu seperti penguasaan bahasa kedua dan ketiga dan kemahiran berkomunikasi.

Melalui Pelan Strategik Pengajian Tinggi Negara – Perletakan Asas Melangkaui 2020 yang dikeluarkan oleh Kementerian Pengajian Tinggi pada 27 Ogos 2007, kementerian telah menegaskan bahawa matlamat pengajian tinggi ialah untuk menghasilkan graduan yang berpengetahuan dan kompeten dalam bidang pengajian serta berkemampuan untuk menggunakan pengetahuan kepada amalan. Di samping itu, graduan perlu berinovatif, mempunyai kebolehan kognitif yang tinggi (berfikiran analitikal dan kritis, berupaya menyelesaikan masalah dan penaakulan), menguasai pelbagai bahasa dan keupayaan berkomunikasi dengan berkesan serta celik teknologi, menghayati nilai-nilai murni sebagai asas kehidupan, dan mampu untuk memberikan sumbang bakti kepada masyarakat, negara dan dunia. Matlamat Kementerian Pengajian Tinggi adalah untuk menghasilkan :

- graduan memperolehi pekerjaan yang sesuai.
- graduan boleh menjadi usahawan dan mewujudkan pekerjaan.
- graduan yang mempunyai kompetensi yang tinggi.
- graduan institusi pengajian tinggi berkualiti yang mempunyai nilai tambah dari segi kemahiran insaniah ‘soft skills’ yang memenuhi kehendak pasaran kehendak pasaran.

Kementerian Pengajian Tinggi telah memberi penekanan kepada beberapa langkah bagi meningkatkan lagi kebolehpasaran graduan dengan memperhebatkan lagi program-program seperti Latihan Industri, ‘Apprenticeship’, ‘Finishing School’ dan Latihan Keusahawanan. Program-program ini adalah bertujuan bagi melengkapkan siswazah dengan nilai tambah agar lebih ‘marketable’ dan ‘employable’ di dalam pasaran tempatan mahupun antarabangsa, sekaligus mengurangkan masalah pengangguran di kalangan graduan lepasan universiti.⁸

Menteri Pengajian Tinggi, YB Datuk Seri Mohamed Khaled Nordin berkata, kementerian menggariskan tujuh pendekatan efektif dalam meningkatkan kebolehpasaran graduan iaitu, latihan secara formal; latihan secara tidak formal; program keusahawanan, perkongsian pintar bersama industri, latihan praktikal di peringkat antarabangsa, menyemai nilai positif dan program mobiliti pelajar. Pihak industri dan majikan akan melihat semua kriteria itu untuk memastikan graduan mampu bersaing dalam pasaran yang semakin mencabar. Penambahbaikan bagi menyerapkan kriteria itu perlu dilakukan secara berterusan untuk memastikan universiti mampu menjadi ejen pengeluar graduan yang hebat, lengkap, seimbang, berilmu, berkeperibadian kukuh dan berketerampilan dalam pelbagai bidang.

DEFINISI ISTILAH

Industri

Industri ditakrifkan sebagai perusahaan (biasanya secara besar-besaran) untuk membuat, menghasilkan, mengeluarkan barang dengan merujuk kepada Kamus Dewan Edisi Empat. Walaubagaimanapun di dalam konteks kertas tugasani ini, industri ditakrifkan sebagai organisasi yang menjalankan sesuatu perniagaan produk atau perkhidmatan sebagaimana yang ditakrifkan di dalam garispanduan penyelidikan dan pengkomersilan, Universiti Pendidikan Sultan Idris.

Kebolehpasaran

Merujuk kepada kertas konsep Daya Saing Graduan Lepasan Tempatan Dengan Graduan Lepasan Luar Negara Institusi Pengajian Tinggi (IPT) oleh Institut Penyelidikan Pendidikan Tinggi Negara (IPPTN), menggunakan ubah suai daripada *Macmillan English Dictionary*, 2002, kebolehpasaran didefinisikan sebagai kemahiran atau kebolehan yang dimiliki oleh para graduan yang membuatkan bakal majikan berminat menawarkan pekerjaan kepada mereka. Dalam konteks ini, kebolehpasaran perlu meliputi unsur-unsur seperti:-

- keserasian/kesetujuan/bersesuaian (*compatibility*), iaitu kebolehan membangunkan bentuk penyelesaian yang serasi dengan budaya dan matlamat kerja;
- keflexibelan (*flexibility*), iaitu kebolehan menyediakan khidmat kerja yang sesuai dan sepadan dengan projek atau tugas yang sedang dijalankan;
- kebolehpercayaan (*reliability*), iaitu dapat bersifat responsif kepada keperluan majikan dan pelanggan, menepati masa dan sasaran kerja; dan
- kepekaan (*sensitivity*) iaitu dapat menjalankan pendekatan kerja yang menepati nilai sebenar kerja yang diperlukan oleh majikan, seperti pendekatan bermaklumat, kekesanan kos (*cost effectiveness*), dan sebagainya.

ANALISIS KEBERKESANAN PENGLIBATAN PIHAK INDUSTRI DALAM MENINGKATKAN KEBOLEHPASARAN GRADUAN

Berdasarkan kajian pengesanan, graduan yang dijalankan Kementerian Pengajian Tinggi sejak tahun 2006, data menunjukkan peningkatan kebolehpasaran graduan dalam masa tiga tahun. Dalam tahun 2006, kadar pengangguran di kalangan graduan adalah setinggi 30.7%, dan dalam tahun 2007 kadar pengangguran menurun kepada 26.5%. Kadar pengangguran di kalangan graduan kemudian terus bertambahbaik kepada 24.1% dalam tahun 2008. Penambahbaikan berterusan adalah dijangkakan di dalam tahun 2009. Penambahbaikan dan peningkatan yang berlaku adalah hasil dari perancangan teliti dan ‘crafted policy’ yang telah menghasilkan graduan yang lebih relevan dengan pasaran kerja dan mempunyai kemahiran yang diperlukan, kompeten dan ‘attitude’ yang diperlukan untuk berjaya dalam alam pekerjaan.

Bagi melahirkan graduan berkualiti yang memenuhi kehendak pasaran dan membantu graduan mendapat pekerjaan, pelbagai usaha telah dilakukan Kementerian Pengajian Tinggi antaranya membangunkan Modul Pembangunan Kemahiran Insaniah dan Modul Asas Pembudayaan Keusahawanan yang diajar di semua IPTA, menjalankan program penempatan dalam industri bagi tempoh dua hingga enam bulan melalui kerjasama dengan syarikat tempatan, menjalankan Program Pentaulahan Profesional (3P) untuk pelajar tahun akhir bidang teknologi maklumat dan komunikasi (ICT) dengan menganugerahkan pensijilan berdasarkan vendor daripada syarikat perisian komputer terkenal, menjalankan kajian bagi mewujudkan satu pelan induk latihan industri yang berstruktur untuk diterima pakai oleh IPTA, membantu siswazah yang sudah tamat pengajian untuk mengikuti program latihan khusus dengan kerjasama syarikat berkaitan kerajaan (GLC) dan pihak industri seperti Khazanah Nasional Berhad, Multimedia Development Corporation (MDEC), Bank Negara Malaysia dan

beberapa syarikat tempatan lain dan turut menjalankan Program Penjodohan Siswazah dengan industri melalui kerjasama dengan syarikat tempatan yang mencari dan menempatkan siswazah di industri yang bersesuaian. Sehingga Jun 2009, berdasarkan kepada Kajian Pengesahan Graduan, kira-kira 78.3 peratus graduan sudah memperoleh pekerjaan dan ini termasuk yang menyambung pengajian dalam tempoh enam bulan selepas menamatkan pengajian atas mereka berbanding sasaran yang ditetapkan iaitu 75 peratus pada 2010.

Satu tinjauan ulangan kebolehpasaran graduan yang dijalankan oleh kementerian untuk melengkapkan kajian pengesahan graduan atas talian menunjukkan bahawa kira-kira 97% daripada graduan telah mendapat pekerjaan dalam masa dua tahun selepas menamatkan pengajian. Kementerian telah melaksanakan satu polisi yang tepat dimana kebolehpasaran graduan telah diberi perhatian melalui Pelan Strategik Pengajian Tinggi Negara dan Pelan Tindakan Pengajian Tinggi Negara.

Kementerian Pengajian Tinggi sentiasa berusaha untuk meningkatkan kebolehdapatan perkerjaan graduan yang dikeluarkan oleh Institusi Pengajian Tinggi awam tempatan. Graduan sekarang bukan sahaja dikehendaki mempunyai pengetahuan akademik (*graduate skills*) tetapi perlu juga mempunyai kemahiran insaniah (*soft skills*) dan '*enterprise*' atau '*business skills*' bagi meningkatakan kopetensi mereka. Kesemua ini merupakan aset bagi kebolehpasaran untuk seseorang graduan.

Selain itu, Kementerian Pengajian Tinggi juga sedang mengambil beberapa langkah bagi meningkatkan lagi kebolehpasaran graduan iaitu dengan memasukan elemen kebolehpasaran di dalam kurikulum menerusi pembaharuan sistem pembelajaran dan pengajaran di institusi pengajian tinggi untuk ;

- meningkatkan kebolehpasaran graduan melalui aktiviti kokurikulum; dan
- melibatkan pihak industri di dalam penambahbaikan kurikulum.

Kekuatan (*strengths*) yang ada bagi melibatkan pihak industri untuk meningkatkan kebolehpasaran graduan ialah kewujudan industri nasional dan multi nasional di dalam negara. Ini adalah disebabkan oleh keyakinan pelabur tehadap kestabilan politik negara yang mengamalkan prinsip demokrasi dalam menentukan pemerintahan negara dan usaha-usaha pemulihan ekonomi melalui pelbagai pakej ransangan ekonomi. Kerajaan sentiasa mengambil langkah mempelawa pelabur asing untuk meningkatkan pelaburan dengan mendirikan kilang, pejabat urusan dan jualan di Malaysia. Infrastruktur dan insentif pelaburan yang diwujudkan kerajaan telah berjaya menarik minat pelabur untuk membuat pelaburan di Malaysia.

Manakala dari segi peluang (*opportunities*) pula ialah sokongan pihak kerajaan dan Kementerian Pengajian Tinggi sendiri menyalurkan peruntukan untuk membayai program peningkatan kebolehpasaran graduan. Contohnya, Menteri Pengajian Tinggi, selepas menyaksikan majlis menandatangani Memorandum Perjanjian untuk Pusat Pemecutan Kepakaran Domain CODE8) dalam ICT dengan Mimos Berhad pada 20 Oktober 2009, memaklumkan bahawa pihak Kementerian Pengajian Tinggi menawarkan peruntukan RM1 juta untuk setiap Institusi Pengajian Tinggi Awam menganjurkan program bersama pihak industri bertujuan menambah nilai dan meningkatkan kebolehpasaran graduan. Melalui program yang berasaskan sektor strategik yang boleh meningkatkan industri berdasarkan inovasi dan menjamin peluang pekerjaan untuk graduan.

Dari segi kelemahan (*weaknesses*) pula, ketidaksediaan pihak industri untuk menampung atau berkongsi kos untuk program kebolehpasaran graduan boleh merencatkan usaha meningkatkan kebolehpasaran graduan. Secara umumnya pihak industri bersedia menunaikan tanggungjawab sosialnya untuk menyumbang pengetahuan dan kemahiran bagi menjayakan program-program peningkatan kebolehpasaran graduan tetapi dari segi kos hendaklah ditanggung pihak Institusi Pengajian Tinggi sendiri. Perkara ini dikuatkan dengan kenyataan Menteri Pengajian Tinggi iaitu kementerian menjalankan pelbagai usaha sama dengan pihak industri dan telah membelanjakan RM48 juta dalam menjayakan program seumpama itu. Akhbar Berita Harian pada 1 Ogos 2008 juga melaporkan, Menteri Pengajian Tinggi berkata "Kerajaan memperuntukkan RM85 juta untuk program perantisan dan latihan dalam pelbagai sektor industri untuk mempertingkat kebolehpasaran graduan, tahun ini."

Antara ancaman (*threats*) yang dihadapi dalam usaha melibatkan pihak industri untuk meningkatkan kebolehpasaran graduan ialah masalah kemelesetan atau ketidaktentuan ekonomi dan masalah kepesatan perubahan teknologi. Memetik tulisan Azali Mohamed, Universiti Putra Malaysia di dalam Amanat 2009, "Dalam suasana ekonomi yang tidak menentu telah menyebabkan negara menghadapi masalah pengangguran yang tinggi di kalangan mereka yang berijazah. Dalam dunia yang semakin mendesak untuk manusia lebih pantas dan bijak melakukan kerja harian, kita tidak dapat tidak perlu mengadaptasikan elemen-elemen Kemahiran Insaniah. Keupayaan menguasai elemen ini mampu memperkemas dan memperkasakan nilai diri yang lebih relevan serta berdaya saing." Selain faktor ekonomi, lambakan graduan di pasaran kerja dan graduan kurang daya adaptasi kepada pasaran kerja yang berubah juga merupakan ancaman kepada usaha ini.

CADANGAN-CADANGAN MENINGKATKAN PENGLIBATAN PIHAK INDUSTRI UNTUK MENINGKATKAN KEBOLEHPASARAN GRADUAN

Menteri Pengajian Tinggi, Datuk Seri Mohamed Khaled Nordin berkata, kementerian telah menggariskan tujuh pendekatan efektif dalam meningkatkan kebolehpasaran graduan iaitu melalui :

- latihan secara formal;
- latihan secara tidak formal;
- program keusahawanan,
- perkongsian pintar bersama industri,
- latihan praktikal di peringkat antarabangsa,
- menyemai nilai positif program mobiliti pelajar.

Untuk merealisasikan tujuh pendekatan efektif tersebut, antara cadangan penglibatan pihak industri untuk meningkatkan kebolehpasaran graduan adalah melalui ;

Kurikulum iaitu pihak industri terlibat sama dalam proses penggubalan dan pemurnian kurikulum berdasarkan keperluan industri. Melalui penglibatan bersama pihak industri, kurikulum yang di bangunkan adalah relevan kepada keperluan industri dan teknologi semasa. Isu kurikulum lapuk dapat di atasi melalui penajaran semula kurikulum mengikut

kehendak industri. Ini dapat memastikan graduan yang dikeluarkan oleh Institusi Pengajian Tinggi Awam memperolehi kemahiran akademik yang memenuhi keperluan pasaran kerja semasa.

Program '*Niche Area*' dimana sesuatu program yang dikenalpasti bersama di tonjolkan sebagai bidang tujuan di institusi pengajian tinggi melalui penglibatan pihak industri dalam memberi khidmat nasihat atau runding cara kepada institusi pengajian tinggi untuk menyediakan kurikulum yang menepati keperluan dan teknologi terkini, peralatan dan kelengkapan amali yang sesuai dengan kurikulum dan memenuhi keperluan teknologi semasa yang digunakan di dalam industri. Penyediaan kurikulum dan peralatan yang sesuai dengan teknologi terkini boleh melonjakkan kemahiran akademik di kalangan pelajar.

Membangunkan '*Centre of Technology*' iaitu untuk melonjakkan program penyelidikan, pembangunan dan pengkomersilan (R&D&C). Pihak industri boleh terlibat dengan menyertai kumpulan penyelidik samada melakukan penyelidikan bagi pihak industri atau pihak Institusi Pendidikan Tinggi. Pihak industri juga boleh menguruskan pempataran produk yang dihasilkan pelajar dan pensyarah, dan seterusnya membuat pengkomersilan. Pihak industri sebagai rakan kongsi boleh bertindak sebagai industri pembuat/pengeluar untuk mengeluarkan produk dan menguruskan pemasaran dan penjualan. Melalui program sebegini, penyelidikan yang melibatkan pelajar dan industri membolehkan pelajar mendapat kemahiran kerja berpasukan, kemahiran komunikasi, kemahiran berunding dan sebagainya yang menyumbang kepada pembentukan kemahiran insaniah.

Hubungan Industri (Perkongsian Pintar) iaitu hubungan dua hala yang menguntungkan kedua-dua pihak; institusi pengajian tinggi dan industri. Pihak industri bertindak menyediakan peluang dan ruang kepada pelajar menjalani latihan industri untuk menyediakan kemahiran insaniah dan kepada pensyarah untuk memperbaharui pengetahuan dan perkembangan teknologi semasa disamping mendapatkan kompetensi bagi bidang yang diajar dari industri manakala pihak institusi pengajian tinggi pula boleh mendapatkan pengalaman dan penyebaran teknologi terkini dan semasa melalui penglibatan personel dari industri sebagai pensyarah sambilan bagi kursus-kursus kritisikal dan yang memerlukan input terkini dari pengalaman industri.

Program '*finishing school*' diwujudkan bertujuan memupuk nilai insaniah dan kerohanian, menyediakan skil keusahawanan dan daya kepemimpinan kepada graduan. Pihak industri yang mempunyai kelayakan persijilan profesional hendaklah membuka peluang dengan menawarkan graduan mengikuti program '*finishing school*' untuk memperolehi sijil yang diiktiraf badan-badan profesional. Graduan yang memiliki sijil profesional mempunyai nilai tambah untuk kebolehpasaran.

Program Keusahawanan yang diwujudkan untuk menerapkan nilai keusahawanan kepada pelajar supaya tidak terlalu terikat dengan kerja makan gaji. Pihak industri boleh terlibat dalam program keusahawanan dengan menyediakan platform khidmat rundingcara dan nasihat untuk membantu pelajar memulakan projek keusahawanan. Melalui pengalaman industri, pelajar boleh diberikan panduan dalam proses-proses memulakan aktiviti keusahawanan seperti menulis kertas kerja cadangan, membuat kajian pasaran, menguruskan permohonan pinjaman dari institusi perbankan atau dari agensi-agensi kerajaan dan sebagainya. Proses ini dapat menyediakan pelajar skil keusahawan dan pilihan untuk memulakan perniagaan sendiri setelah menamatkan pengajian.

Program Sangkutan Industri Pensyarah yang diwujudkan untuk membolehkan pensyarah institusi pengajian tinggi mendapatkan pengetahuan tambahan dan pengalaman industri ke arah memantapkan proses pengajaran dan pembelajaran. Pihak industri perlu membuka peluang untuk membolehkan pensyarah dari institusi pengajian tinggi menjalani latihan melalui program Sangkutan Industri Pensyarah. Pensyarah boleh mendapatkan pengalaman '*hands-on*' dan realiti praktikal dalam industri. Dengan pengetahuan tambahan yang diperolehi dari industri, pensyarah lebih kompeten untuk menjalankan proses pengajaran dan pembelajaran dan dapat melahirkan graduan yang berpengetahuan industri semasa.

PENUTUP

Dalam situasi ekonomi yang mencabar pada hari ini, adalah tidak mencukupi bagi graduan yang berjaya menamatkan pengajian hanya mempunyai pengetahuan di dalam perkara akademik semata-mata, adalah bertambah perlu juga bagi graduan untuk memiliki kemahiran-kemahiran yang boleh meningkatkan prospek kebolehpasarnya. Perubahan lanskap dan struktur ekonomi mungkin menjadi faktor penyebab kepada pengangguran graduan. Sejak beberapa tahun lalu sektor pembuatan yang merupakan sektor terbesar negara telah beransur-ansur digantikan oleh sektor perkhidmatan. Sektor perkhidmatan memerlukan mereka yang tidak hanya memiliki pengetahuan teknikal yang sesuai tetapi mereka yang memiliki kemahiran insaniah yang kuat seperti kemahiran interpesonel, komunikasi, pintar, matang dan berorientasi bisnes. Meminjam kata-kata daripada Albert Einstein, '*Try not to become a man of success but rather try to become a man of value.*'

Kementerian Pengajian Tinggi telah mulakan beberapa program dan inisiatif untuk menyelesaikan masalah pengangguran graduan. Antara inisiatif-inisiatif yang telah diambil ialah seperti memperkenalkan modul '*soft skills*' untuk menyemai kebolehan berkomunikasi, kepimpinan dan kerja berpasukan di samping skil menulis laporan di dalam kurikulum pelajar, Modul Asas Pembudayaan Keusahawanan, Program Sangkutan Industri atau Latihan Industri dan program kolaborasi dengan industri berkaitan.

Penglibatan pihak industri amat penting bagi memastikan kejayaan strategi dan program yang diatur untuk meningkatkan kebolehpasaran graduan. Pihak industri seharusnya memainkan peranan lebih aktif dalam menunaikan tanggungjawab sosial melatih graduan memperolehi kemahiran insaniah (*soft skills*) dan kemahiran akademik (*academic skills*) yang sesuai untuk meningkatkan kebolehpasaran graduan. Dengan peranan yang dimainkan bersama oleh pihak industri dan institusi pengajian tinggi, masalah kebolehpasaran graduan yang dihadapi pada masa kini boleh dikurangkan dan strategi untuk menyediakan modal insan kelas pertama bagi mencapai Wawasan 2020 sebagaimana yang digariskan oleh Pelan Strategik Pengajian Tinggi Negara dan Misi Nasional dapat dicapai.

RUJUKAN

Pelan Strategik Pengajian Tinggi Negara.
Pelan Tindakan Kementerian Pengajian Tinggi.

YB Dato' Seri Mohamed Khaled Bin Nordin, Menteri Pengajian Tinggi Malaysia, *Ucapan Pembukaan*, 17 Ogos 2009,
Seminar 'Liberalisation Of Higher Education', Marriot Hotel Putrajaya.

YB Dato' Seri Mohamed Khaled Bin Nordin, Menteri Pengajian Tinggi Malaysia, *Ucapan*, 21 July 2009, Seminar 'Enhancing
Graduate Employability: Issues, Concerns And The Way Forward' Marriot Hotel Putrajaya.

Daya Saing Graduan Lepasan Tempatan Dengan Graduan Lepasan Luar Negara Institusi Pengajian Tinggi (IPT), Kertas
Konsep, Institut Penyelidikan Pendidikan Tinggi Negara (IPPTN).

Ambigapathy Pandian, Julai 2004, *Kajian Kurikulum Universiti: Satu Penilaian Terhadap Penyediaan Siswazah ke Alam
Pekerjaan*, Institut Penyelidikan Pendidikan Tinggi Negara (IPPTN).

Azali Mohamed, Amanat 2009, Universiti Putra Malaysia. [Capaian pada 16 November 2009]
jpt.mohe.gov.my/.../student employability.php [Capaian pada 16 November 2009]

Melahirkan Graduan, 1 Oktober 2009, [http://www.bharian.com.my/](http://www.bharian.com.my/Current_News/BH/Thursday/Rencana/20091001015436/Article/)
<http://tintaduat.blogspot.com/2009/10/gamis-bajet-2010-harus-menjurus-ke-arah.html> [Capaian pada 16 November 2009]

Wan Norazah Wan Chik, 14/05/2009, *Peluang graduan dapat kerja*, Arkib Utusan Malaysia [Capaian pada 16 November
2009]

Bernama, 28/07/09, *7 pendekatan berkesan tingkat kebolehpasaran graduan*. [Capaian pada 16 November 2009]